

Noszlopi László dr.: *Jellemlátás és jellemigézés.* (Szent István-Könyvek 118 : —119.) Budapest, 1935. (K. 8-r., 264 l.)

Magyar Pedagógiai Lexikonunknak a karakterológia kérdéseiben tájékoztató cikkeiből világosan kitűnik, hogy ennek a világháború óta újjászülető tudománynak nálunk nagyszerű talaja van. Illetékes szakköreink érdeklődése eredményesnek ígérkezik, s klasszikus példaadásokban sincs hiány. Gondoljunk csak — hogy mást ne említsünk — Kornis Gyulának *Az államférfi, Pázmány személyisége, Apponyi világnézete* című műveire. De olyan magyar könyv, amely ennek a kialakulás forrongó állapotában levő, újszerű s a ma emberét különösen érdeklő tudománynak egész területére nézve alapos, megbízható, tanulságos és szakszerűsége mellett közérthető, sőt élvezetes tájékoztatást nyújtana, mindeddig nem volt. Most azonban már van.

Ha ugyanis nem a fenti címét, hanem a műnek tartalmát nézzük, akkor megállapíthatjuk, hogy végre van eredeti magyar mű, amely az olvasót a karakterológia anyagának tömkelegében szellemtudományi és vitális beállítottsággal, a lélektan irányait az „egész ember“ kutatásában elérhető eredményeik arányában egyesítő határozottsággal, emelkedett s meggyőződést sugárzó egyéni felfogással eligazítja. Ezen a téren tehát szerzőnket illeti az úttörés érdeme.

A megfelelő helyeken olyan jellemkutatók eredményeit is felhasználja, kikről eddig alig vehettek tudomást azok, akik csak magyarul szoktak olvasni. Emellett azonban tud a bátorság határozottságával állást foglalni világhírű jellemkutatókkal szemben is. Ez különösen ott tűnik ki, ahol Jung és Kretschmer jellemtypusait bírálja.

Allhatatos következetességgel törekszik az etikai jellemtan kialakítására. Meg van győződve arról, hogy ennek részletes kifejtésével közelíti meg leginkább a teljes karakterológia eszményét, mert így feltárhatja a lelki élet természet tudományi, ideg-élettani és szellemi alapjait. Jellemtant csak az egyéniségi lélektanán és bölcséletén lehet felépíteni.

Előbb — a lélektanok három (természet tudományos, orvosi és szellem tudományos) fáját ismertető bevezetés után — a jellemtan alapfogalmait tisztázza. Itt fejtegeti az etikai jellemtan feladatait, valamint a karakterológiai megismerés természetét és módszerét. Ezután sorra veszi a jellemtypusokat, majd levonja a kritikai, elméleti és gyakorlati következményeket.

Minden jellemtan bizonyos fokig társadalomlélektan is. A könyvet tehát pedagógusok és szociológusok egyaránt forgathatják. Az utóbbiak annál inkább, mert a mű a társadalomtudomány mai követelményeinek is annyira megfelel, hogy okvetlenül hozzá fog járulni társadalompolitikánknak a helyesebb emberismeretnek megfelelő fejlesztéséhez.

Váradi József.

Katona Lajosné Thuránszky Irén: A magyar tanítónők Mária Dorothea-Egyesületének félszázados története 1885—1935. Budapest, 1935. Kiadja a Mária Dorthea-Egyesület. (87 lap.)

A lefolyt esztendő végén nagy ünnepe volt a magyar nemzetnevelés és kultúra szorgalmas és lelkes munkásainak, a magyar tanítónőknek. Az 1885-